

EEN ACHTTIENDE EEUWSE PIJPMAKER HDG

door E.Nijhof

In Deventer en naaste omgeving worden regelmatig 18e eeuwse pijpen met reliëfmerken gevonden, die de initialen HDG dragen. Er zijn drie variaties bekend met aan de rechterzijde een staande leeuw met geheven zwaard, al dan niet met kroon (zie afb.1-3). Een ander type (afb.4), heeft aan de rechterzijde de leeuw in Hollandse tuin met vrijheidshoed. De pijp van afb. 5 toont aan de linkerzijde een gekroond wapenschild met de kruispijp, die geflankeerd wordt door twee staande leeuwen als schildhouders. Zeer grof is de gravering van de pijp van afb. 6, deze heeft aan de rechterzijde een afbeelding van het fortuin. De initialen op de linkerzijde wijken van de andere pijpen af door de opvallende grootte.

De grote hoeveelheid van bovengenoemde pijpen die gevonden zijn doen het vermoeden rijzen dat we hier te maken zouden hebben met de produkten van een 18e eeuwse pijpmaker uit Deventer. Uit zeer uitgebreid archiefonderzoek dat heeft plaats gevonden is niets gebleken van een pijpmaker met dergelijke initialen (1). Vermoedelijk hebben we hier te doen met een pijpmaker die in het oosten van het land werkzaam was, aangezien mij niets bekend is van vondsten uit het westen van Nederland, mogelijk uit een van de IJsselsteden. Ook uit Zwolle echter zijn geen pijpmakers bekend die voldoen aan de initialen HDG (2).

Graag zou ik in contact komen met personen die eveneens in het bezit zijn van hiernaast afgebeelde pijpen. Op grond van het verspreidingsgebied zijn mogelijk verdere conclusies te trekken.

Noten:

1. Onderzoek J.W.Bloemink, Deventer.
2. Zie onderzoek Zwolle in: A.Carmiggelt - Zwolse tabakspijpmakers en hun produkten. Zwolle, 1980

